

ŠIBENSKI list

ŠIBENIK
srijeda,
9. veljače 1955.
Izlazi tjedno
God. IV. Broj 129
Cijena 10 dinara

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA ZA GRAD I KOTAR ŠIBENIK

Zajednička konferencija NOH-e grada i kotara

Jače zблиženje seoske i gradske omladine

Uspješna konferencija - Problemi učenika u privredi u centru pažnje - Izabran novi Kotarski komitet NOH-e

U nedjelju 6. o. m. j. u dvorani Mjesnog sindikalnog vijeća, pred više od 160 delegata održana je zajednička konferencija organizacije Narodne omladine kotara i grada Šibenik. Konferenciji su također prisustvovali Pere Škarica, sekretar Kotarskog komiteta SKH, Nikola Špirić, predsjednik NO-a kotara, zatim Rajko Dobrijević, član CK Narodne omladine Hrvatske, Josip Pržina, sekretar Kotarskog komiteta Narodne omladine Drniš, te ostali gosti. Na ovoj konferenciji izabran je novi Kotarski komitet i sekretarijat od 5 članova te reviziona komisija. Za predsjednika Kotarskog komiteta NOH-e izabran je Srećko Bijelić, a za sekretara Slavko Vrančić. Nakon što je donesen plan rada za ovu godinu, upućeni su pozdravni telegrami CK Saveza komunista Jugoslavije i drugu Titu, te CK Narodne omladine Hrvatske.

Isopni izvještaj o radu organizacije Narodne omladine kotara i grada podnio je dosadašnji predsjednik Kotarskog komiteta NOH-e Rade Čakić. Sekretarijati pojedinih osnovnih organizacija nisu mogli naći svoje pravo mjesto u pronalaganju sadržaja rada. Tu i tamo nedostajalo je samostalnosti u radu. Nadalje, istaknuo je u izvještaju, bilo je pojava malograđanstva i avanturizma, koje se ispoljilo u pretekloj godini u nještima na kotaru (Murter, Prvić i Vodice). Da je tog toga došlo u većini slučajeva je razlog taj, što nije bilo podrške od strane osnovnih organizacija SK i Socijalističkog saveza. Društvene organizacije kao Socijalistički savez, sindikat, zatim kulturno-prosvjetna i sportska društva jesu mjesta, naglašeno je u referatu, za široke aktivnosti naše omladine. Suradnja između organizacija Narodne omladine i osnovnih organizacija Saveza komunista je postojala, ali je ona kudikamo mogla biti tješnja. Gdje je takova suradnja poslojala, tamo su i rezultati bili daleko bolji.

U radničkom samoupravljanju nije se u dovoljnoj mjeri osjetilo djelovanje Narodne omladine. I srednjoškolsku omladinu trebalo je upoznati sa značenjem radničkog samoupravljanja u poduzećima.

Nedovoljna aktivnost omladine osjećala se i na zborovima birača. Veće učesće omladine u rješavanju raznih zadataka — to je cilj kojim treba ići u ovoj godini, naglašeno je u izvještaju. Ideološko-politički rad s radničkom omladinom odvijao se unutar sindikalnih organizacija. Međutim, taj oblik rada treba da se odvija u okviru omladinskih organizacija. Potrebno je uskladiti rad omladinske i sindikalne organizacije unutar poduzeća. Malo je vođeno brige o učenicima u privredi, osobito o onima koji su zaposleni kod privatnih poslodavaca. U buduću treba više uskladiti rad poduzeća i škola. Pitanje školskih prostorija je jedan od važnih problema. Uslijed toga velik broj učenika nije mogao biti primljen na naučavanje. Isto tako posvetiti više brige oko izbora najboljih omladinaca-ki u društvenom upravljanju školom.

U izvještaju je također podvučena uloga organizacija Narodne omladine za napredak naših sela. Još uvijek ima pojava konzervativnosti i malograđanstva. Velik uspjeh postignut je, zahvaljujući dobrom radu organizacija Narodne omladine, na prosvjedačvanju ženske omladine

na selu. Oni su mnogo pridonijeli daljnjem napretku naših sela. Kroz 58 tečajeva prošlo je 1055 omladinki. Još uvijek je malen broj omladinaca-ki učlanjeno u sportska društva. Samo 2000 omladinaca-ki aktivno radi u društvima DTO »Partizan«. No ipak postignuti su značajni uspjesi, osobito na kotarskom i republičkom sletu. Nadalje je naglašeno, da u ubuduće treba još više prionuti na odgoju rukovodstava u organizacijama Narodne omladine. Omladina kotara i grada Šibenik dala je i prošle godine svoj velik udio na izgradnji hidroelektrane Novi Vinodol, gdje je samo sa područja kotara učestvovalo 48 omladinaca-ki. Na kraju je podvučeno u izvještaju, da će novoizabran zajednički komitet nastojati otkloniti sve nedostatke.

U veoma živoj diskusiji, koja je uslijedila, učestvovali su brojni prisutni delegata. Mnogi su se zadržali na probleme učenika u privredi. Tako je Draško Jurišić rekao da su slabosti omladinskih organizacija jedan od faktora koji utječu na pravilan odgoj omladine. Nadalje je ukazao da treba da postoji tješnja suradnja između nastavnih kolektiva, poduzeća i omladinske organizacije. Zatim je govorio i o jedinstvu srednjoškolske i radničke omladine.

Josip Pržina je u ime Kotarskog komiteta NO Drniš govorio o problemu uključivanja žena u omladinske organizacije. Potrebno je naći oblike rada da bi se i

njih zainteresiralo za rad u omladinskim organizacijama. Jerko Tešulov, direktor škole učenika u privredi govorio je o problemima odgoja i obrazovanja učenika u privredi te o onom materijalne prirode. Gotovo nikakova veza škole sa poduzećima dovodila je nastavnici kolektiv više puta u tešku situaciju. Osobito je skrenuo pažnju na nedovoljan prostor. I ostali diskutanti iznosili su uspjehe i nedostatke svojih organizacija.

Potom je uzeo riječ Rajko Dobrijević, član CK Narodne omladine Hrvatske. U svom izlaganju on je skrenuo pažnju delegatima da unaprijed još više razvijaju borbu oko pravilnog odgoja naše omladine. U daljnjem svom govoru iznio je niz pojava kršenja zakonitosti. Naime, velik broj ženske omladine, koja uči kod nadriobrtnika-žena, radi po 10 do 12 sati dnevno. Te žene nisu socijalno osigurane a niti polaze školu učenika u privredi.

Na kraju je govorio Pere Škarica, sekretar Kotarskog komiteta SKH, koji je istakao veliko značenje ove konferencije za daljnji rad organizacija Narodne omladine. Ona će nesumnjivo odigrati vidnu ulogu u učvršćenju pojedinih organizacija na selu. Spajanje obaju komiteta imat će za cilj da još više zblizi seosku i gradsku omladinu na zajedničkom poslu. I izvještaj i diskusija, rekao je drug Škarica, pokazali su da je ova konferencija postigla svoj cilj. Ona će dati još snažnijeg poleta u radu svih organizacija u gradu i kotaru. Pozitivno je da se na ovoj konferenciji podvukao je drug Pere Škarica, raspravljalo o problemima radničke omladine. Oni koji rade u poduzećima a žive na selu, istakao je on, pokretači su političkog, kulturno-prosvjetnog i sportskog života na selu. Oni će pridonijeti da i naše selo dađe znatan udio u izgradnji socijalizma i boljeg života, završio je svoje izlaganje drug Pere Škarica.

Izabran novi komitet Saveza komunista u Tvornici elektroda i ferolegura

U nedjelju 6. o. m. j. održana je VIII. godišnja konferencija organizacije Saveza komunista Tvornice elektroda i ferolegura, na kojoj je izabran tvornički komitet i delegati za općinsku i kotarsku konferenciju SK.

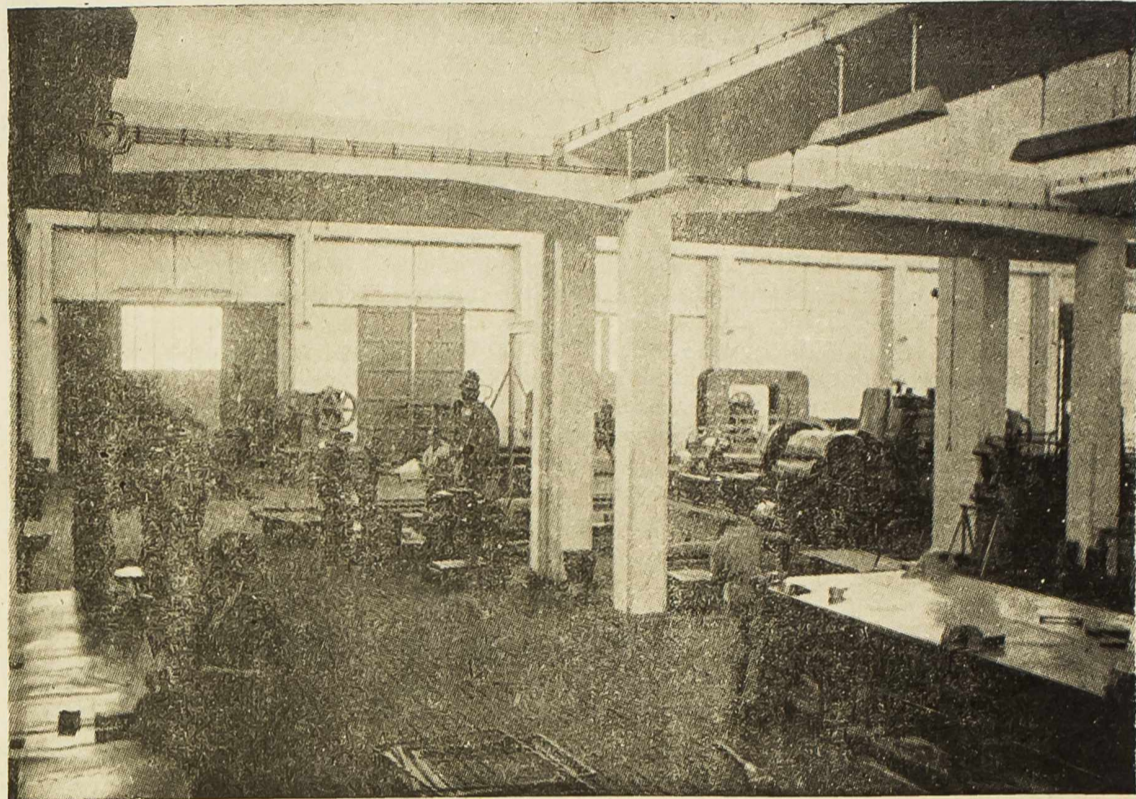
Konferenciji je prisustvovali drugu Titu te CK SKH i drugu Bakariću.

Opširniji izvještaj donijet ćemo u sljedećem broju.

UHVAĆENE JOŠ TRI TALIJANSKE RIBARICE

Proslog tjedna uhvaćene su i dovedene u šibensku luku tri talijanske ribarice, koje su vršile ulov ribe u našim teritorijalnim vodama, u blizini Zirja.

Sudac za prekršaje NO-a kotara kaznio je zapovjednike ribarica »Ruggero«, »Lina Milvića« i »Maria Patrizi« sa po deset hiljada dinara globe. Pored toga, zaplijenjene su sve mreže, zatim ulovljena riba i užeta,

Iz Tvornice »Boris Kidrič«

Slab ideološko-politički rad u omladinskim organizacijama na selu

Veća briga organizacija za aktiviziranje omladine u samoupravljanju - Korišćenje štampe je poseban problem

U svečano ukrašenoj dvorani Mjesnog sindikalnog vijeća, održana je 4. o. m. j. Općinska konferencija Narodne omladine, kojoj su pored 167 delegata sa područja grada, te općina Šibenik vanjski i Zlarin, prisustvovali predstavnici Kotarskog komiteta SK drugovi Pere Škarica i Draško Jurišić, Gradskog komiteta SK drugovi Ante Baljkas i Ante Bego-Giljak, te brojni gosti.

Konferenciji je također prisustvovali član CK NOH drug Rajko Dobrijević.

Nakon izvještaja dosadašnjeg predsjednika Zlatović Miloša i diskusije, izabran je novi Općinski komitet NOH u koji su ušli: Zlatović Miloš, Bašić Srećko, Grubić Nikica, Bajić Ante, Škarica Jasenka, Katić Vitomir, Romac Ante, Gudelj Dragica, Stojanović Ranko, Petrin Ante, Skroće Fila, Štrbac Mirko, Đaleta Marko, Zanze Velimir, Milaković Paško, Gulin Šime, Gović Slavko, Karadole Ante i Klisović Marko.

U nadzorni odbor izabrani su: Skugor Jakov, Drezga Senka i Polak Čedo.

Zatim je donijet program rada omladinske organizacije za 1955. godinu, a na kraju su upućeni pozdravni telegrami CK SKJ i drugu Titu, te CK NOH.

Neposredno nakon konferencije novi Općinski komitet NOH Šibenik, održao je sastanak na kojem je za predsjednika izabran drug Miloš Zlatović, a za sekretara drug Srećko Bašić.

U izvještaju, koji je bio veoma opsežan, iznijeto je niz pitanja od velikog značenja za bolji rad omladinske organizacije.

Istaknuto je, između ostalog, da su uglavnom u svim organizacijama Narodne omladine proizvedeni materijali o novim privrednim mjerama kao i govori naših političkih i privrednih rukovodilaca. U tom pogledu bilo je više inicijative nego li u proteklih godinama. Međutim, kod toga je bilo i nedostataka. Kod proučavanja materijala, nisu se postavljali problemi na diskusiju, već se čitanje koristilo kao jedina forma toga rada. Bilo je uspjeha u održavanju političkih informacija, kojih je u izvještajnom razdoblju održano preko 400.

U izvještaju je također konstatirano, da organizacije Narodne omladine u poduzećima nisu u dovoljnoj mjeri uspjele da angažiraju omladinu u radničkom samoupravljanju. Zapravo, praktična aktivnost organizacija u poduzećima ne zadovoljava. U tim organizacijama nedostaje svestrane političke aktivnosti. Uočeno je, također, da je srednjoškolska omladina nedovoljno

upoznata s revolucionarnim zbliz-

gradnju radnika, koji često puta rad završe naučavanje, nisu u stanju da obavljaju poslove, koji im se povjere. To je nesumnjivo jedan ozbiljan problem o kojem bi trebale da misle organizacije Narodne omladine.

U izvještaju je bilo govora i o društvenom upravljanju školom. Naglašeno je, da omladinske organizacije treba da vode računa o tome, kako bi to upravljanje što više pridonijelo odgoju srednjoškolske omladine.

Nadalje je naglašeno, da se na kulturno-prosvjetnom polju, nije napravilo ono, što se je moglo u današnjim prilikama. Oko 140 omladinaca i omladinki aktivno je u »Kolu«, Osnovna organizacija u tvornici lakih metala »Boris Kidrič« prednjači u kulturno-prosvjetnom radu. Njihova grupa, koja broji 20 omladinaca izvela je, i to uspješno 3 drame i komedije. U izvještajnom periodu, ta grupa je posjetila 12 sela u našem i kninskom kotaru, gdje je dala priredbe. Toj grupi trebalo bi pomoći da preraste u društvo, koje bi okupljalo uglavnom radničku omladinu. Omladinska kulturno- (Nastavak na 2. strani)

Privredni seminar

Na inicijativu Komisije za idejno-odgojni rad Glavnog odbora SSRNH, u Šibeniku je u ponedjeljak i utorak organiziran privredni seminar za rukovodioce gradova i kotara Šibenik, Zadar, Benkovac, Drniš i Knin, te za predstavnike većih privrednih organizacija sa tog područja.

Prvog dana seminara, drug Jure Bilić, podsekretar Državnog sekretarijata za poslove narodne privrede NR Hrvatske, koji je ujedno i rukovodilo seminarom, iznio je glavne karakteristike Saveznog i Republičkog društvenog plana za 1955. godinu. Drugog dana druga Olga Jelen, načelnik financijske inspekcije istog sekretarijata govorila je o raspodjeli sredstava i novom platnom sistemu.

Problemi otkupa maslinovog ulja Uspješan tečaj za majstorske ispite

Koncem prošle godine trgovinske komore u Dalmaciji (obalne) razmatrale su cijene maslinovog ulja na tržištu i stale na stanovište, da to tržište treba regulirati dogovoranim otkupnim cijenama. Dogovorene su cijene u visini od 190 Din za 1 kg od proizvođača, a 200 Din po kg kod otkupa od zadruga. Takova je cijena smatrana realnom, a na osnovu prethodno prikupljenih podataka na terenu. Međutim, došlo je do poremećaja dogovorenih cijena, što se naročito odrazilo na šibenskom kotaru. Sto se je u stvari događalo?

Na terenu su se pojavili službenici poduzeća koja imaju pravo da otkupljuju ulje, a sjedišta im se nalaze u raznim krajevima naše zemlje, kao, na pr., u Dubrovniku, Zagrebu i t. d. Bez ikakvog opravdanog razloga osjetila se stagnacija otkupa ulja. Proizvođači su počeli da se sustežu od prodaje. Ubrzo je otkriven pravi razlog. Uzmimo kao primjer što su radili predstavnici poduzeća »Radeljević« iz Dubrovnika. U želji da brzim naletom otkupe velike količine ulja, nisu se pridržavali dogovorenih cijena. Takovim prekršajem došli su do izvjesnih količina ulja, ali proizvođači i zadruga su pretpostavljali, da je postupak službenika iz poduzeća »Radeljević« predznak daljnijeg porasta cijena i radi toga je došlo do špekuliranja sa zalihama. To je uvelike pogodilo trgovinsku mrežu, jer ona nije u mogućnosti da snabdije potrošače sa dovoljnim količinama maslinovog ulja po najnižje mogućoj prodajnoj cijeni. Potrošači su prisiljeni nabavljati ulje na gradskim tržištima po cijenama koje im samovoljno određuju proizvođači, a ponekad i prekupci.

Organi tržišne inspekcije otkrili su da pojedina poduzeća prave dvostruke ugovore s proizvođačima i zadrugama. Ugovor koji glasi na dogovorene cijene pokazuje se organima vlasti, dok drugi ugovor, sa višim cijenama, važi za obračun i isplatu. Poduzeće »Radeljević« je gotovo u svim slučajevima otkupa znatno »probilo« cijene, a slijedila su ga i poduzeća iz drugih krajeva. Taj akt ne može biti samovolja službenika, koji na terenu vrše otkup, jer nisu nadležni za financijsko poslovanje poduzeća, što pokazuje da su takove direktive dobili od najdogovornih ljudi iz poduzeća. Pokušavajući da obrani postupke svog poduzeća direktor »Radeljević« izjavljuje da je to učinjeno radi snabdijevanja uljem riblje industrije, koja ostvaruje priliv deviznih sredstava. Međutim, predstavnik riblje industrije se odmah ogradio od takove tvrdnje, izjavivši da je riblja industrija dala prednost širokoj potrošnji maslinovog ulja. Ta je postavka pravilna tim više, što nema opasnosti da bi industrija ostala bez potrebnih količina ulja, jer ovogodišnji viškovi ulja su neobično veliki.

Da bi se okončao nastali nered na tržištu, više nisu bile dovoljne mjere dogovaranja, već su se organi vlasti morali umiješati u čitavu stvar. Nadležna inspekcija predložila je Narodnoj banci u Šibeniku, da blokira sva novčana sredstva, koja je »Radeljević« stavio na raspoloženje svojim službenicima u Šibeniku, a paralelno s tim uložena je prijava kod nadležnog javnog tužioštva. Privredni organi su napokon bili prisiljeni ponovno sazvat konferenciju koja je održana u Trgovinskoj komori u Splitu 2. II. o. g. sa zadatkom, da se utvrdi realnost dosadašnjih dogovorenih cijena i da se poduzmu mjere za sredenje tržišta. Sjednica je bila burna, a najznačajniji diskutant bio je drug Čaće Nikola, načelnik odjela za privredu NOK-a Šibenik.

Raskrinkavši rad nekih poduzeća, a naročito »Radeljević« zaključio je, da treba poduzeti mjere protiv određenih ljudi i ukloniti ih sa dužnosti, kako ne bi i dalje svojim amoralnim poslovanjem dezorganizirali tržište. Interesantno je da su na tom sastanku delegati poduzeća »Radeljević« zastupali mišljenje da je dogovorena cijena uglavnom realna i da je ne treba povisiti. Namjera je sasvim providna. Prisiliti svijet da se pridržavaju dogovorenih cijena, a zakulisno »probiti« cijene i time doći u mogućnost otkupa velikih količina maslinovog ulja, povući rezerve i onda diktirati tržištem. Za njih dobar posao, ali za svakoga drugog rušenje morala poslovnog čovjeka.

Drug Frkić Roko iz Tijesnog, delegat NOK-a Šibenik prvi je stao na stanovište, da je sadanja cijena ekonomski neopravdana i predložio povišenje cijena. Međutim, većina predstavnika iz

čitave Dalmacije smatrala je da je sadašnja otkupna cijena opravdana i da nema razloga mijenjati je.

Ipak je izglasano minimalno povišenje cijena s tim, da se proizvođaču plaća 200 Din za 1 kg maslinovog ulja, a zadrugama 215 dinara. Cijena dogovorena za zadruga podrazumijeva se već utovareno na brod. Ta povišenje uslijedilo je iz razloga, jer je u Crnogorskom primorju takova cijena, ranije dogovorena, što je izazvalo izjestaan neklad i poremećaj, pa je odlučeno da se cijena na tržištu u Dalmaciji i Crnogorskom primorju izravna.

Nove cijene su za proizvođača i zadruga povoljne i vjerujemo da će, uz uvjet da ih se oni, koji su ih ugovorili, pridržavaju, urbzo doći do normalnih odnosa na tržištu, jer drugih razloga, koji bi mogli poremetiti ovogodišnji otkup, nema.

Svetozar Krnić

Određene lokacije za izgradnju stambenih blokova u našem gradu

Na zahtjev investitora Savjet za komunalne poslove NO-a gradske općine Šibenik odredio je lokacije za izgradnju nekoliko stambenih blokova na području grada. Među tim investitorima nalazi se tvornica lakih metala »Boris Kidrič«, zatim tvornica elektroda i ferolegura, HE Jaruga, te Komanda Jugoslavenske ratne mornarice.

Tvornica lakih metala »Boris Kidrič«. Tvornica elektroda i ferolegura investirat će izgradnju nekoliko stambenih zgrada, najvećim dijelom u Dragi kao i zgradu za samce u ulici Bratstva

i Jedinstva. Pokraj sadašnje nove zgrade Narodne banke HE Jaruga namjerava izgraditi jednu zgradu za potrebe svojih radnika i službenika, a komanda JRM, osim Doma Armije, predviđa izgraditi tri stambene zgrade na Baldekinu. U perspektivi je izgradnja sindikalnog doma i pravne zgrade NO-a gradske općine, za što su također izvršene lokacije na mjestu sadašnje autogaraže koja se nalazi iza kinematografa »Tesla«.

Projekti za sve ove radove dani su na izradu poduzeću »Plan« Šibenik, Arhitektonskom projektom zavodu Zagreb, zatim poduzeću »Plan« Zagreb, Birou »Zagreb« iz Zagreba i »Projektantu« iz Splita.

Elektrifikacija Zlarina

I Zlarinjani su se u posljednje vrijeme zainteresirali za dovođenje električne struje od dalekova, koji vodi do Zablaca. U svrhu osnovan je i inicijativni odbor za elektrifikaciju mjesta. Do sada su izvršene opsežne pripreme na sakupljanju novčanih sredstava. Pored pomoći iseljenika i mještana, svaki je radnik i službenik odvojio jednu svoju mjesečnu plaću. Nabavljen je ce-

ment i stupovi, koji se upravo sada postavljaju. Isto tako pokrenuto je pitanje nabavke kabela, kao i izgradnje jedne transformatorske stanice. Zlarinjani vjeruju da će još u toku ove godine zasjati svijetlo na ulicama i u kućama njihova mjesta. Međutim, i nadležne vlasti treba da im u tome pomognu.

N. Severdija

Slab ideološko-politički rad omladine na selu

(Nastavak s 1. strane) Umjetnička društva u školama broje oko 160 članova. Njihov rad uglavnom zadovoljava. U selima, međutim, u kulturno-prosvjetnom radu omladine nedostaje sistema. Aktivnost na tom području uglavnom oživi uoči održavanja općinskih i kotarskih smotri.

Iznijeti su, i neki problemi tjelesnog odgoja. Aktivnim sportskim radom, bavi se relativno mali broj omladinaca i omladinka. U postojećim sportskim organizacijama, obuhvaćeno je oko 500 omladinaca, a u »Partizanu« samo 70 omladinaca i oko 550 pionira. Omladina u poduzećima izražava želju da osniva sportske aktivne, ali u tome ne nailazi na razumijevanje. Težište bi svakako trebalo usmjeriti na organiziranju srednjoškolskih i radničkih sportskih igara. Osnovne organizacije bi veću brigu trebale posvetiti društvima »Narodne tehnike«, u kojima bi upravo omladina morala da sačinjava glavni dio članstva.

U živoj diskusiji u kojoj su,

Zanatska komora za grad i kotar Šibenik organizirala je početkom siječnja tromjesečni tečaj za pripremu kandidata, koji će u ovom mjesecu polagati majstorski ispit pred ispitnom komisijom, koja postoji pri ovoj Komori.

Nesumnjivo, da je ovaj tečaj bio jedan od najuspješnijih koji je do danas organiziran. Tečaj je započelo pohađati 40 polaznika, a tokom ova tri mjeseca odustalo ih je 8, tako da je tečaj završilo 32 kandidata, koji su ovih dana pristupili polaganju ispita. Kandidati najprije polažu praktični dio po radionicama, a ukoliko ga s uspjehom polože, tada se pripuštaju polaganju teoretskog dijela ispita.

Zanatska komora je i ranije priređivala tečajeve za pripremu kandidata, jer je program ispita vrlo opširan i bilo bi vrlo teško savladati gradivo naročito iz područja teorije struke, zatim pravnih i ekonomskih propisa. Potrebno je naglasiti, da se na ovom tečaju, za razliku od dosadašnjih, predavala i teorija struke i to za metalce, brodograditelje i stolare.

Kandidati su u dijelu ispita iz pravnih propisa pored Ustava i Zakono o narodnim odborima, proučavali i niz propisa sa područja našeg radnog i socijalnog prava, zatim niz privrednih propisa, gdje su se upoznali s bitnim elementima našeg privred-

nog poslovanja, knjigovodstva, privrednog dopisivanja, mjeničnih i čekovnih propisa.

Veliko olakšanje kandidatima bio je stručni priručnik koji je izdala Zanatska komora NRH, dok su pomanjkanje materijala za teoretski dio predavači razmjenjivali nastojali da, koliko im to vrijeme dozvoli, daju bar osnovne pojmove iz materije metalne odnosno brodograditeljske struke.

Posebno treba istaknuti, da je na ispit pristupilo šest brodograditelja-pomoćnika, tako da ćemo, ukoliko kandidati polože ispite, imati novih 6 majstora upravo u struci u kojoj do danas nismo imali gotovo nijednog majstora sa položenim ispitima. Velik je bio odaziv kandidata iz metalne struke, pogotovo od naših starijih pomoćnika, koji su pomoćnički ispit polagali pred više od 15 godina.

Koliko su kandidati zaslužili majstorsku kvalifikaciju pokazat će ispit, koji su u toku, o čemu ćemo se osvrnuti u listu. Međutim, već danas treba pohvaliti inicijativu Komore, jer upravo u našem gradu ima još uvijek jedan velik broj kvalificiranih zanatskih radnika, koji po svojoj stručnosti zaslužuju majstorsku diplomu, a nisu se »usudili« pristupiti polaganju majstorskog ispita. Komora namjerava početkom ožujka započeti sa drugim tečajem.

V. V.

Završen poljoprivredni tečaj u Skradinu

U subotu je u Skradinu uspješno završen tečaj za napredne poljoprivrednike, koji je trajao mjesec dana. Svim polaznicima su tog dana podijeljene svjedodžbe u znak uspješno završenog tečaja. Skromnoj svečanosti, koja je tim povodom održana u Skradinu, prisustvovali su drugovi Pere Škarica, Nikola Špirić, Vištomir Gradiška i Draško Jurišić.

Polaznike tečaja pozdravio je i čestitao na uspjehu drug Nikola Špirić, predsjednik NO-a kotara. On je istakao napore koje narodna vlast ulaže za unapređenje poljoprivredne proizvodnje. Pod-

vukao je i važnost tečaja, koji su zapravo jedna od niza mjera koje lokalna vlast poduzimlje u svrhu unapređenja poljoprivrede na području kotara.

U ime tečajaca, drug Milan Pavić se najpohvalnije izrazio o organizaciji tečaja te je obećao da će oni stečeno znanje na tečaju u punoj mjeri koristiti za unapređenje zaostale poljoprivrede u svojim selima.

U nedjelju je za tečajce upriličen izlet u Benkovac, gdje su razgledali modernu vinariju, a zatim su obišli poljoprivredno dobro u Vrani.

Stručno spremanje ugostiteljskog kadra

U našem gradu organizirano je dva tečaja za stručno obrazovanje ugostiteljskog kadra.

Sekcija za ugostiteljstvo pri Trgovinsko-ugostiteljskoj komori za kotar i grad Šibenik izradila je plan i program rada za tečajeve francuskog i njemačkog jezika. Ovim tečajem omogućit će se polaznicima da savladaju najpotrebnije izraze u razgovoru i ophodjenju sa stranim gostima, kao i pisanje stručnih izraza na jelevnicima.

Tečajevi stranih jezika započeli su radom 4. veljače ov. g. i trajat će tri mjeseca. Prijavilo se 30 kandidata.

Osim toga, izraden je plan i

T. D.

Ugostitelji nisu usmjerili rad na glavne zadatke

Na godišnjoj skupštini sindikalne podružnice ugostitelja, koja je održana 7. o. m. konstatirano je da, i pored izvjesnih rezultata, ova organizacija nije usmjerila rad na svoje glavne zadatke. Ni diskusija nije opširno zahvatila problematiku sindikata ugostitelja. Stariji i iskusniji ugostitelji nisu sudjelovali u diskusiji, već su riječ prepuštali uglavnom mladim drugovima, koji nisu uspjeli izići iz uskog kruga tretiranih pitanja. Dobiva se utisak, da prošla godina nije obilovala zajedničkim

akcijama, kojih bi svakako bilo da je dosadašnje sindikalno rukovodstvo imalo potrebnu podršku članstva.

Kandidatura za novo rukovodstvo podružnice bila je dovoljno široka i ona je omogućila izbor najboljih drugova, pred koje su postavljeni odgovarajući zadaci.

Delegat MSV, na toj skupštini, bio je drug Zorić Mirko, dok je Trgovinsko-ugostiteljsku komoru zastupala drugarica Tomićić Danica.

7 dana

PREDSEDNIK TITO PRIHVATIO POZIV DA POSJETI EGIPAT

Predsjednik egipatske vlade Gamal Abdel Naser, pozvao je predsjednika Josipa Broza Tita, da učini službeni posjet Egiptu. Predsjednik Tito je rado prihvatio poziv i on će službeni posjet Egiptu obaviti još ove jeseni.

PREDSEDNIK TITO I PREDSEDNIK EGIPATSKE VLADE GAMAL ABDEL NASER sastali su se 5. veljače na »Galebu«, koji se nalazio na prolazu kroz Sueski Kanal. Sastanak, kojemu su prisustvovali i suradnici dvaju državnika, protekao je u atmosferi srdačnosti i uzajamnog razumijevanja, koje su odraz prijateljskih odnosa između Egipta i Jugoslavije.

PREDSEDNIK JOSIP BROZ TITO, proveo je prošlu nedjelju u neposrednom kontaktu i razgovoru s Jugoslavima u Port Saidu. On je na »Galebu« primio članove Jugoslavenskog poslanstva, koji su zajedno sa svojim porodicama došli iz Kaira, da bi pozdravili Predsjednika.

Istog dana predsjednik Tito i njegova pratnja posjetili su posade broda »Dinara« i »Razarače« »Triglav« i »Biokovo«.

PREDSTAVNIK DRŽAVNOG SEKRETARIJATA ZA VANJSKE POSLOVE Branko Drašković, izjavio je na redovnoj konferenciji za domaće i strane novinare, iznoseći gledište Jugoslavije u sporu oko Formoze da se »naše razmatranje tog problema zasnovano uglavnom na dva elementa: prvo, otok Formoza je dio kineskog nacionalnog teritorija i drugo, da je u sadašnjoj situaciji u svijetu od posebnog značenja smirivanje i smanjenje zategnutosti«.

U GLAVNOM ODBORU SSRN HRVATSKE ODRŽAN je prošlih dana sastanak Komisije za organizaciona pitanja, na kojem se raspravljalo o problemima i aktivnosti organizacije SSRN na području naše Republike. Sastanku su prisustvovali i drugovi Zvonko Brkić, sekretar Glavnog odbora i Mika Špiljak, član predsjedništva.

PREDSEDNIK KOMISIJE ZA KULTURNE VEZE S INOZEMSTVOM Manko Ristić istakao je razgovoru sa suradnikom Tanjuga, da će Jugoslavija uskoro potpisati konvenciju o kulturnoj suradnji s Norveškom i Belgijom. Istovremeno, predviđa se proširenje veza na kulturnom polju s drugim zemljama.

NAJUŽI CESTOVNI TUNEL U NAŠOJ ZEMLJI probijen je prošlih dana na putu Solin-Sinj. Tunel, koji je dug 166 metara, probijen je ispod tvrđave na Klisu.

FRANCUSKA NARODNA SKUPŠTINA IZGLASALA JE NEPOVJERENJE vladu Mendesa-Francea. Od ukupno 592 prisutna poslanika, 273 je glasalo za povjerenje, a protiv 319.

GRČKA VOJNA DELEGACIJA STIGLA JE U SKOPLJE. Delegacija će voditi razgovore s predstavnicima Jugoslavenske narodne armije u cilju nastavljanja započete vojne suradnje između dvije armije.

U UJEDINJENIM NARODIMA SE OČEKUJE da će se Vijeće sigurnosti ponovo sastati narednog tjedna, da bi razmotrilo novonastalu situaciju u vezi s Formozom.

AMERIČKO MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA saopćilo je da je Čang Kai Sekova vlada pristala da evakuirao otoke Taččen i da je američka VII. flota, kao i druge američke snage, dobila naređenje da pruži pomoć u izvršenju te operacije.

Društveno upravljanje školom

Kod nas se mnogo govori i piše o društvenom samoupravljanju školom. Značenje novog upravljanja školom jasno je svakom našem građaninu, ali bitni i prvi problem je, kako postići to, da ono bude duboko i pravilno shvaćeno sa strane učenika i profesora (mislim sviju ili makar ogromne većine).

Kad kažem da je bitno, kako će ga shvatiti i nastavnici i učenici, to znači, da za društveno samoupravljanje školom odnosno za savladavanje teškoća, koje se tu javljaju, treba mnogo napora i s jedne i s druge strane, pa da sve u prvom redu bude dobro shvaćeno, jer tek onda postaje zrela situacija, da se pristupi razvijanju društvenog samoupravljanja školom. Tek takvo stanje donijelo bi onaj željeni preokret u našem školstvu.

Važan rezultat toga bio bi još bliži odnos profesora i učenika, a sigurno je, da bi zauvijek nestalo i najmanjeg traga onog starog odnosa, gdje su učenik i profesor — da kažem — samo glumili svoje uloge.

Jedan prijeratni profesor je dolazio u razred skroz službeno, gdje bi za stolom možda zauzimao razne poze razbacujući se u tumačenju zvučnim, t. zv. visokonaučnim frazama, a zatim bi izlazio iz razreda opet službeno, sasvim strogog izgleda. Učenik se osjećao slab i nezreo da ikad s njim — mislim na takvog profesora — progovori i jednu jedinu riječ. Ne kažem, da je uvijek bilo tako, ali sigurno je, da je takav odnos smatran dobrim i nije se ni pomišljalo na bilo kakav prigovor.

Današnje naše društvo traži otvorene ljude, slobodne i marljive i koji će znati svoju pravu vrijednost i vrijednost svakoga tko radi, a uporedo s time, koji će u svakom času znati ocijeniti, koje su im obaveze i prava u zajednici.

Međutim, sve to što sam naveo, bilo bi slab razlog za korake, koji su poduzeti u našem školstvu, jer pitanje sposobnosti za rješavanje težih ili lakših problema ovime još nije riješeno.

No, ipak neću nabrajati sve one primjere, gdje je posebno naša omladina pokazala da je sposobna za rješavanje i vrlo

teških problema. Iako se uzme, da je omladina sposobna uzeti učešća i u samoupravljanju školom (što nije teško zaključiti), onda se upravo tu javlja problem, kako i u kojim granicama dati omladini radius djelovanja i kako učiniti to, da istodobno na jednoj školi to pravilno shvate i omladina i profesori.

Po mom mišljenju to se ne može dati nekom formulom ili zakonom, nego tu treba više ulagati lične sposobnosti, ali ne i ličnog gledanja u koliko ona ne vode konačnom cilju našega školstva. Prva etapa bi, može netko pomisliti, bila pripremanje mladog čovjeka, da ono što želi, zna tražiti na kulturnan način, ali to ne bi smjelo biti ono najvažnije u kontaktu između đaka i profesora, nego bi se profesori trebali više osvrnuti na bit same misli i upravo kroz njeno izražavanje pomagali mladom čovjeku, da nalazi kulturne forme za rad na bilo kojem području. Zašto naglašavam izraz forma? Upravo zato, što mi se čini, da su i učenici i nastavnici shvatili tako, da u društvenom samoupravljanju školom moraju oba faktora biti jednakih sposobnosti imajući i jednake načine za izražavanje svega onoga, što žele izvršiti ili kazati.

Društveno samoupravljanje školom se ne zasniva na tome, nego uz već postojeće omladinske snage i postojeću spremnost kod većine profesora, rezultat toga samoupravljanja treba da bude mijenjanje starih odgojno-obrazovnih metoda i da omladina čvrsto usva, tu promjenu odnosno nove mjere u školstvu dobivajući od strane profesora jasnu razliku između starih i novih metoda, a to upravo mogu najbolje dati današnji nastavnici i profesori, ako pravilno shvate bit novih mjera u našem školstvu, jer oni su generacija školovana prije rata i na ličnim primjerima poznaju tu razliku. Dakle profesor, jer je zreliji a posjeduje i stručnu spremu, može (upravo zbog stručne spremlje) izvršiti preokret održavajući stalni kontakt s omladinom i pitajući je za njeno mišljenje, jer je ono (ukoliko je dobronamjerno i ozbiljno izrečeno od strane omladine) upravo najtočnija mjera vrijednosti nove metode.

Kako to?

Da bolje prikazem tu stvar, poslužit ću se ilustracijom:

Prvi doktor kad je liječio bolesnike, nije se mogao osloniti ni na čije iskustvo, pa je bolesnicima davao danas ove, sutra one lijekove pitajući ih da li se bolje osjećaju s ovim ili onim lijekom, a onda je po njihovim izjavama uzimao jedne lijekove kao dobre, a druge kao slabe ili je mijenjao jedne i druge već prema djelovanju. Koliko je potrebno da pri tom ispitivanju vrijednosti lijeka sudjeluje bolesnik, nije potrebno govoriti, jer je on tu nezamjenjiv.

To već jasno govori da s omladinom treba postupiti što se može ljepše i stavi kod nje simpatije, jer tek onda ćemo kao prijatelj od prijatelja dobiti točne tajne.

Međutim, još uvijek ima dobar broj omladinaca-ki, da i tamo gdje bi mogli, ne smatraju važnim i potrebnim da iskazuju svoje želje. Na tom polju profesori ne mogu učiniti ništa, ali zato može veoma mnogo omladinska organizacija uspostavljajući dobre odnose prvenstveno između profesora i omladine.

Netko bi mogao na sve izneseno pomisliti, da je loša u pitanje samostalnost omladinske organizacije, ali po drugoj ilustraciji mislim da se može makar donekle zaključiti obratno, a i mi svi znamo da za obavljanje zajedničkog posla treba, da postoji neprestano sporazumijevanje između zainteresiranih stranaka i da je u tome potrebna točna raspodjela dužnosti.

Zelim ukazati na još jednu opasnost u društvenom samoupravljanju školom.

Može se desiti to, da profesori jednostavno kažu: Ne možemo prići novim mjerama, jer daci ne pokazuju zainteresiranost ni zrelost za to.

I da bi oni to potkrijepili, onda svaki od njih može navesti niz primjera nediscipline kod učenika i t. d., ali upravo odatle se ne smije poći natrag nego je to čas odakle se može dalje. U takvoj situaciji treba naći što demokratskije mjere za uspostavljanje discipline, a ukoliko se one pokažu neefikasne, onda poći i dalje, t. j. sve dotle, dok disciplina kao osnov svega ne bude uspostavljena i tek onda

poći k razvijanju društvenog samoupravljanja školom.

Ne smije se dogoditi to, da profesor, misleći na ono što sam prije rekao (na sticanje prijateljstva i na popuštanje mladim ljudima), bude neke vrsti rob svog zvanja, nego o svim primjerima nediscipline treba da obavijesti sve društvene organe koji mu mogu pomoći.

Profesori i roditelji treba da se zbliže, i to iz već navedenih razloga za profesore, a za roditelje mislim, da znaju kolika je njihova dužnost odgajati svoju djecu, jer nitko nije obavezan trpjeti bilo namjerne, nenamjerne, zrele, nezrele — da kažem — prohtjeve njihove djece, a naročito one djece, koja misle da u društvu mogu tražiti sve govoreći da je zakonsko pravo na njihovoj strani. To je ona glavna uloga roditelja u novom školstvu, gdje su oni nezamjenjivi.

Iz svega ovoga proizlazi, da se ne treba razočarati nego — čim prije — naći bolna mjesta u svakoj školi i izliječiti ih, jer tek se onda može poći dalje.

Svaki svijestan građanin (bio dak, profesor ili roditelj), nastojat će da pronalazi bolna mjesta, kako svagdje, tako i u školi, da nade odgovarajući lijek i da drugima u tom pomaže, jer to je doprinos gradnji velike zgrade koju podižu danas narodi Jugoslavije.

A. R.

„PUT MLADIH“

Zahvaljujući pomoći nekih ustanova i poduzeća u gradu izašao je iz štampe zbornik literarnih radova članova OKUD »Ruža Vukman« i »Mate Bujas«.

»Mladošću, kojom odišemo, prožeto je naše djelo«, to su prvi radovi »Put mladih«, a to je stvarno karakteristika njihovih pokušaja. U zborniku je pretežno zastupana proza, ali ima i vrijednih prvih pokušaja. Čak je i feljton lijepo izrađen.

»Takav oblik rada učenika srednjih škola ne bi smio biti prvi i posljednji, već samo putokaz i primjer slijedećim ostvarenjima«, ističu mladi literate, a uz to bi trebala pomoć i razumijevanje onih koji u tome mogu pomoći.

F. K.

Omladina Zatona postigla uspjehe

Na fizičkom odgoju omladine, istaknuto je na VII godišnjoj konferenciji Narodne omladine Zatona, postignuti su veliki uspjesi. I rad na kulturno-prosvjetnom polju također je imao vidnih rezultata. No bilo je i nedostataka. Osobito na političko-ideološkom odgoju omladine.

DTO »Partizan« u toku protekle godine nastupio je na raznim sletovima sa preko 400 vježbača. Zaključeno je da svi članovi Narodne omladine treba da aktivnije sudjeluju u radu Socijalističkog saveza.

Izabran je novi sekretarijat od 6 članova. Božo Cvitan izabran je za predsjednika, a Stipe Mušić za sekretara organizacije Narodne omladine.

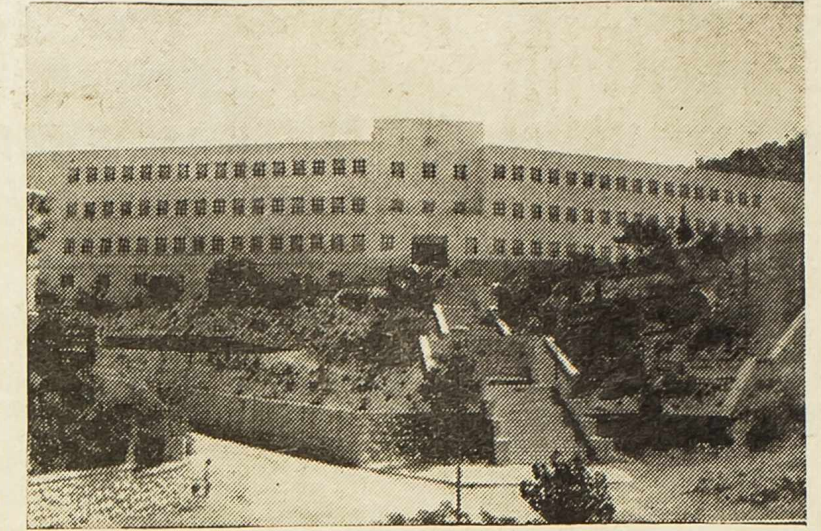
N. Š.

IZMJENA TELEFONSKIH BROJEVA

Od T. t. tehničke sekcije Šibenik zamoljeni smo da objavimo slijedeće promjene kod telefonskih pretplatnika:

6-17 vraćen na 4-17
5-58 vraćen na 3-58
6-26 vraćen na 4-26
6-07 vraćen na 5-08
5-96 vraćen na 3-96
3-32 vraćen na 3-83
6-83 vraćen na 4-83

U prošlom broju našeg lista potkrala se griješka, gdje je novi broj 5-56 zamijenio stari 3-86. Umjesto broja 5-56 treba da stoji 5-86.

× Peti razredi - briga Gimnazije

Učenici gimnazije postigli su na prvom polugodištu veoma slabe rezultate (niti 50% pozitivnih). Najveći problem predstavljaju svakako peti razredi. Nov način rada nije dao očekivane rezultate, već doveo mnoge nastavnike u nezgodno stanje. Naime, mnogi nastavnici se tuže da nastavni program za pete razrede gimnazija ima mnogo nedostataka (preopširnost, neprikladnost udžbenika, nedostatak učila i dr.), koji ozbiljno ugrožavaju normalan rad s učenicima. Tako nastavnici iz povijesti kažu da, kad bi gotovo čitavo raspoloživo vrijeme posvetili predavanjima, ipak ne bi uspjeli obraditi gradivo predviđeno nastavnim programom.

Pored toga, u pete razrede se na početku školske godine upisao velik broj daka (u jednom odjeljenju bilo ih je pedeset), što je također ometalo normalan rad. Potom ima prigovora od strane nekih nastavnika da mnogi daci nemaju dovoljno predznanja, te se često puta moralo trošiti vrijeme na obrađivanje gradiva iz prošlih godina.

Sve je to pridonijelo da u najboljem petom razredu ima samo nešto preko 40% pozitivnih učenika. Neka ne zvuči ni malo nevjerovatno, ako istaknemo da u Va odjeljenju ima samo 26% pozitivnih, dok su nastavnici mišljenja da to nije slab razred. A još je čudnije ako kažemo, da se u Va razred smatra najslabijim u gimnaziji, dok on procentualno ispada kao najbolji peti razred. U tom istom razredu sjede 22 daka sa 3 i više nedovoljnih. Situacija je, kako vidimo, kritična.

Pa i pored ovako teškog stanja, svi nastavnici se slažu u tome da ne postoje (nikakvi) uvjerljivi znaci tek i za minimalno poboljšanje. Indiferentnost slabijih učenika prema školi naročito zabrinjava. Čini se, da oni prije sjede u klupi radi

»SIBENSKI LIST«
organ Socijalističkog saveza
radnog naroda za grad i kotar
Šibenik

Uredništvo, štamparsko poduzeće
»Stampa«

Glavni
i odgovorni urednik
NIKOLA BEGO

Tekući račun: Narodna banka
Šibenik broj 531—T—292

Rukopisi se ne vraćaju.

Pretplata za tri mjeseca Din
120.—, pola godine Din 240.—,
za 1 godinu Din 480.—.

UPOZORENJE OBVEZNICIMA DOPRINOSA ZA SOCIJALNO OSIGURANJE

Upozoravaju se svi obveznici doprinosa na njihove obaveze prema Zavodu za socijalno osiguranje propisane u članu 78. Zakona o zdravstvenom osiguranju radnika i službenika (Sl. list br. 51/54.) član 69, 70 i 78 Uredbe o provedbi Zakona (Sl. list br. 55/54.) i Uputstva o sredstvima za vođenje evidencije zdravstvenog osiguranja (Sl. list br. 1/55.).

Obrasci propisani gornjim Uputstvom bit će u toku ove sedmice stavljeni u prodaju u knjižari poduzeća »Gradski magazin« (pokraj Narodnog kazališta). Umoljavaju se svi obveznici da ne dižu prevelike količine obrazaca da bi se mogle podmiriti sve potrebe, a isti obrasci će se kasnije ponovo nabaviti i rasprodavati.

Potrebno je da lica koja rade na tim poslovima odmah proučite pomenute propise, a Zavod za socijalno osiguranje će u roku od nekoliko dana održati i poseban seminar za sve obveznike doprinosa na kojem će se razraditi ti propisi. Na tom seminaru će se svima podijeliti i posebne pismene upute za rad po novom Zakonu o zdravstvenom osiguranju i upute o radu sa obrascima.

Istovremeno se upozoravaju obveznici na član 75. Uredbe o provedbi Zakona o zdravstvenom osiguranju, kojim je propisana evidencija o zaposlenim radnicima i službenicima, a koja se ima voditi kod svih obveznika. U vezi s tim saopćuje se, da je Zavod u suradnji sa nekim privrednim organizacijama učinio jedinstven obrazac za naše područje i da je dan poduzeću »Stampa«. Svaki se treba lično obratiti »Stampi« i naručiti potreban broj tih osobnih kartona, jer se ne će drukčije tiskati ni prodavati. Ovu priliku treba iskoristiti, jer će troškovi biti manji nego kada se bude tražio poseban tisak istog kartona.

ZAVOD ZA SOCIJALNO OSIGURANJE
Šibenik

DJECA MAJKE ZIEMILJE

(Svršetak)

— Opet po starom! — zatreštao je iznenada Klarin glas . . . No, ovaj put taj glas nije imao prizvuk prijetnje, kao što je to bivalo ranije. On je, ovaj put nosio u sebi pečat saosjećanja i roditeljske pažnje, kakvu djeca, do tada, nikada nisu osjetila u glasu svoje majke. Njihovi strahom osakaćeni glasovi časkom zapištaše i umukoše, a suze, koje se curkom spustiše niz pozele njela lica, ubrzo presušiše u svojim izvorima.

— Ti si, Perica, pravi pravcati pokojni otac, nastavi Klara toplo. . . . Ti si kobila a ne žena . . . — veliš. Ha ha ha . . . Tako je i on, pokojnik govorio. No on je i tukao; prosto premlaćivao od krvi. Još i danas se nalaze ožiljci, od njegove batine, po mojim ramenima. Broja im nema toliko ih je nanizao. Iz dana u dan: dvadeset i dvije godine. A ti, Marija, grizice nestašna! . . . Svoje ćeš gnjaviti kao mačice. Hoćeš, hoćeš, odmah se to vidi, odmah se pozna. Roditelji ne dadu u školu, gledaju u usta kad jedete . . . O, da vi znate s kakvom se krvavom cijenom plaćaju naši mršavi zalogači ne bi ste ni pisnuli. Ali znat ćete i vi. O, itekako znati! Doći ćete i vaše vrijeme. Ludo. Naštipat ćete se u vi dječjih noseva do mile volje.

Čim ste me ugledali, rasplakali ste se kao zla godina. Mislite — majka je vuk, sad će škljocnuti krvavim čeljustima. Ispremlatit će do krvi. E e . . . ! mlatit ćete i vi svoje kad stavite na leda roditeljski samar. Hoćete, hoćete. Svi kraj vas tuku pa ćete premlaćivati i vi. Nema milosti za djecu majke zemlje, jer ova naša zemlja i nije naša zemlja, niti je majka — nego maćeha.

U Klarinom krilu kopreče se četiri glavice njenih mališana, čije oči ugledaše časkom svoj dječji svijet, koga su oni rijetko kada vidjeli. Milujući ih po kuštravim glavicama žena je tepala:

— Mili, mili moji. Zlatni moji leptirići. Nikada se na ovoj zemlji nije živjelo u izobilju; nikada naš kruh nije plodio blagoslovom: svatko je od nas djece majke zemlje digao ruke, sve tamo od oca Adama do naših dana. Ribice moje srebrenne . . . Majušni moji kukumarčići. Ubija vas strah, ubija glad — a mi vaši veliki krvnici nemamo vremena ni srca za vaše suze, vašu bol, jer su i nas, u vašim godinama, učili batinama pameti. Znate do majka Klara, osjeća. Nema više suza u mojim očima; sve je otišlo netragom. Išezlo. — Ti, Perica, poskropi vodom te svoje prljave kovrče. Sav si umazan.

Bože, kako si samo prljav! Gle uha! Gle lica! . . . Kod tebe, Josipe, stalno izviru balavi žmurčići. Eh, kakav si ti praščić! Mariji su u vlasima same gnjide. Splele se u vjenčić. Da je bar riža mogao čovjek skuhati šalicu . . . A ovako ispljuni netragom. Istina, rugate nam se igrajući se »Oca i majke«. A tako nam i treba; tako i nikako drugačije . . . Ništa vam nismo dali osim straha. Ništa . . . Eh, vi ptići moji goluždravi. Poletarci bez krila. Ni gnijezda nemate, koga svaka ptičica ima. Ni zrna prosa. Vaš smijeh pretvoren je u plač, a vaše suze . . . Da, te suze pretočene su iz moga oka. Mmmmm . . . Najubit ću vas se do sita, za sve protekle i iduće godine . . . Mmmmm . . . Kažete da vam svi lažu: i otac. I majka. I učitelj . . .

Najednom se žena lecnula. »Da takvu prisnu bliskost djeca ne iskoriste na svoj način?« — objavio se veliki upitnik pred njenim očima.
— A škola?! A globa?! — trgnula se naglo.
— Nema škole, nema! — zavcili dječji zbor jednoglasno.
— Isuse i Marijo . . . ! Ni iz jaja nisu izišli a lažu kao veliki. Majci svojog lažete! . . .

Petar Bilušić

Iz istoimene neobjavljene predratne zbirke priča.

gradske vijesti

Reorganizacija Uprave komunalne službe

Na sastanku Savjeta za komunalne poslove NO-a gradske općine Šibenik, koji je održan početkom ovog mjeseca, raspravljeno je niz važnih pitanja. Između ostalog, donesen je zaključak da se izvrši reorganizacija sadašnje Uprave komunalnih službi s time, da se osnuju četiri samostalne jedinice: javna

čistoća, zatim klaonica zajedno sa ribarnicom i tržnicom, groblje i nasade, te topla i hladna kupatila, uključivši motorni brod »Jadriju«.

Do reorganizacije je došlo uslijed toga, što Uprava komunalnih službi u svom sadašnjem sastavu nije u dovoljnoj mjeri ispunila svoju svrhu. Naime,

pojedine njene službe, jer su bile deficitarne, išle su na uštrb onih koje su inače donosile velike prihode. Baš radi toga onima sa negativnom bilancom bila je poklanjana slaba briga. Za njihov rad i daljnji prosperitet nije sa vodilo, što je i razumljivo, mnogo računano. Štaviše isama preglomaznost Uprave komunalnih službi kočila je normalan rad ove ustanove. Stoga je jedna takova reorganizacija bila potrebna da se čim prije provede. Kada ove četiri novostvorene grupe počnu samostalno djelovati, sigurno je da će već u prvim mjesecima pokazati osjetan napredak pa čak i one, koje su dosad bile deficitarne.

»SIBENSKI KONTRASTI«

Da bi smanjio efekat i doveo u sumnju ispravnost utrošenih sredstava na uređenju prodavaonice tekstila »Modni magazin«, pisac članka »Sibenski kontrasti« V. Pr., postavlja pitanje »Otkud trgovačka mreža skuca milijune za takove ekshibicije?« To je pitanje na koje može da odgovori svaki građanin, koji i malo prati naše privredne propise, u protivnom da se bar informira kod nadležnih organa, što je magao da učini i drug V. Pr., jer bi mu to bilo objašnjeno.

Da li smo dobro učinili adaptirajući tu radnju, uvjereni smo da u to nitko ne sumnja, izuzev pisca članka, koji je mogao korisnije upotrebiti prostor u našem listu anketom za što brže i efikasnije uljepšavanje naših radnji i tako pozitivno djelovati i na ostala poduzeća.

Radni kolektiv poduzeća »Gradski magazin« Šibenik

DRUGARSKO VEĆE U POŠTI

U subotu 5. o. m. j. radni kolektiv Pošte i T. t. tehničke sekcije održao je drugarsku zabavu povodom 10-godišnjice postojanja sindikalne podružnice PTT u Šibeniku.

ELEKTRONSKI TOP NA AVIONSKOM REPU

Radi zaštite bombardera na razno pogon tipa »Boeing B-17 E« američko vojno zrakoplovstvo opskrbilo ih je kupolama na avionskom repu, u kojima su smješteni elektronski topovi za gađanje neprijateljskih aviona presretača.

U svakoj kupoli smještena su po dva takva topa kalibra 20 milimetara. U opasnim predjelima, radar ovih kupola traga za neprijateljskim avionima. Kad ga radar uhvati, jedina se sjenka pojavi na radarskom platnu. Kad ta sjenka dođe u fokus, »elektronski mraz« prati automatski, izračunava podatke potrebne za gađanje i ispaljuje topove.

PROIZVODNJA BRODOVA U SVIJETU

Prema izvještaju britanskog Loyda, krajem prosinca prošle godine u britanskim brodogradilištima izradivalo se 327 brodova u ukupnoj tonaži od preko 2,140.000 tona. Na drugom mjestu nalazi se Zapadna Njemačka, koja je u istom periodu radila 204 broda s ukupnom tonažom od 529.000 tona. Francuska se nalazi na četvrtom mjestu sa oko 450.000, Švedska na petom mjestu sa 433.000 tona.

Šibenik kroz tjedan S P O R T

Narodno kazalište

Cetvrtak, 10. II. — SEVA — opereta od F. Lehara.
Subota, 12. II. — POZIV U DVO-RAC — komedija od Anouilha.
Nedjelja, 13. II. — CLIVIA — opereta od N. Dostala. Početak predstava u 19.30 sati.

Kinematografi

TESLA: primijera francuskog filma u bojama — ALARM NA JUGU — Dodatak: Filmske novosti br. 4. (10. do 14. II.)
Premijera engleskog filma — TRIO — Dodatak: Filmske novosti br. 4. (15.—17. II.)
SLOBODA: premijera američkog filma — PRESAHLI BUNAR — Dodatak: Filmske novosti br. 3. (do 10. II.)
Premijera švedskog filma — ZBOG MOJE ŽARKE LJUBAVI — (11. do 15. II.)

DEŽURNE LJEKARNE

Do 12. II. — II. narodna ljekarna — ulica Bratstva i Jedinstva.
OD 12.—16. II. — I. narodna ljekarna — ulica Božidara Petranovića.

IZ MATIČNOG UREDA

ROBENI

Ivica, sin Pavla i Marije Martinović; Nenad, sin Ante i Jelene Zorić; Slobodan, sin Marka i Sribislavke Janjić; Mileva, kći Jose i Antice Jurišić; Mladen, sin Mirka i Bosiljke Raketin Raketin; Dunja, kći Duje Boguljića i Marije Ninić; Anđelija, kći Jovana i Ilke Čalić; Danica, kći Vukana i Vukosave Mlinar; Branko, sin Josipa i Kate Slipčević; Ojdana, kći Ante i Slavke Ivanda; Zdenka, kći Sime i Janje Belamarić; Slavica, kći Jakova i Blaženke Crljen; Zoran, sin Mate i Biserke Nedoklan; Amneris, kći Milana i Đurdice Crnobori i Ljiljana, kći Ante i Ive Pleslić.

VJENČANI

Goleš Mladen, st. vodnik JRM — Golob Danica, radnica; Jušić Dragutin, službenik — Pijula Nevenka, domaćica i Šišara Vice, tekst. radnik — Mikelić Ana, domaćica.

UMRLI

Bilbija Milorad, sin Dušana, star 2 godine; Vulinović Rajko Nikolin, star 2 m. j.; Berović Jaka rod. Grubelić, stara 76 god. i Tonka Bumber rod. Kovač, stara 68 god.

JAVNA ZAHVALA

Zahvaljujem se dr. Ofner Emilu, šefu odjela Tbc na svesrdnom zalaganju oko liječenja moje žene i olakšavanja boli do zadnjeg časa njenog života.

Srbislav Popić

Skupština »Galeba«

Prošlog tjedna održana je III. godišnja skupština sportskog društva »Galeba«. U izvještaju, koji je podnio tajnik Nikica Stojić, izneseni su uspjesi i nedostaci društva kroz proteklu godinu.

Da bi SD »Galeba« zaista postalo društvo koje bi okupljalo radnike i službenike tvornice lakih metala »Boris Kidrič«, bilo bi potrebno organizirati niz susreta sa drugim društvima. U tu su svrhu sindikalna podružnica, osnovna organizacija SK te uprava tvornice pružile »Galebu« punu materijalnu i finansijsku pomoć. Izgrađeno je igralište za tenis, košarku i odbojku. Od tada je rad društva krenuo naprijed.

U okviru društva najaktivnije su bile sekcije za atletiku, kuglanje i košarku. No najveći uspjeh zabilježila je atletska sekcija. Na prvenstvu Hrvatske »Galeba« je zahvaljujući Vuletiću i Lončariću zauzeo šesto mjesto. Obojica su se takmičili i na atletskom prvenstvu Jugosla-

JUGOSLAVENSKI CUP

„Sloga“ - „Radnički“ 2:0

U nedjelju je u Zadru gostovao NK »Radnički« iz Šibenika, gdje je sa tamošnjim NK »Sloga« odigrao utakmicu za Kup maršala Tita. Pobjedila je »Sloga« sa 2:0 (0:0). Zgoditke su postigli u 55. minuti Bašić, a u 85. Karan. Gledalaca oko 300.

»Sloga«: Košuta, Katić, Marin-ković, Terzić, Vladić, Petani, Kotlar, Karan, Maziya, Gojanović, Bašić.

»Radnički«: Baljkas, Jurić, Tikulin, Dobrijević, Bujas, Kovak, Brajković I., Mikulandra, Brajković II., Vuković i Hasanbegović.

Utakmica je odigrana po vrlo teškom i blatnjavom terenu. Sve do 55. minute je »Radnički«, zahvaljujući svojoj čvrstoj obrani, uspio da sačuva mrežu. Kroz to razdoblje domaći su imali nešto više od igre, ali ni jednu priliku pred golom nisu znali iskoristiti. Tek u 55. minuti griješkom srednjeg pomagača Bujasa, uspio je Bašić, lijevo krilo »Sloge« sa nekih osam metara plasirati loptu u donji kut. Osobito u dru-

gom dijelu igre ona je postala oštra, a na momente i gruba, s obje strane. Stoga je sudac bio prisiljen isključiti iz igre dvojicu igrača »Radničkog« - Baljkasa i Jurića. Smatramo da je sudac trebao isključiti i Kotlara, koji se nesportski ponio prema Juriću. U momentu stalnih napada domaćih, ovi su uspjeli postići i drugi zgoditak, ali sa 11 metara. Realizator je bio Karan. Do kraja utakmice »Radnički« se stalno branio, ali veoma uspješno. Kod »Radničkog« su se najviše istakli Brajković, zatim Baljkas, Jurić i Tikulin, dok je kod »Sloge« najbolji bio Gojanović.

Na putu za Zadar, gdje su igrači »Radničkog« odigrali utakmicu za nogometni Kup Jugoslavije, zaustavili su se u Biograd n/m, gdje su posjetili grob poginulog igrača »Primorca« Dominisa, položivši vijenac. Tom prilikom odali su počast poginulom igraču s jednom minutom šutnje.

Razmotreni propusti radničkih igara

Ovih dana održan je pri Mjesnom sindikalnom vijeću sastanak odbora za radničke sportske igre, na kojem su razmotreni propusti učinjeni u organizaciji prošlogodišnjih igara u našem gradu i usvojen je način organizacije igara za ovu godinu.

Odlučeno je, da se ove godine sindikalne ekipe takmiče u šahu, kuglanju, stolnom tenisu, krosu, atletskom višboju, odbojci, košarci, navičenju užeta i streljaštvu. Kako će se igre održavati svake godine, to će prvaci u spomenutim sportskim granama dobiti prelazne pokale, odnosno za neke discipline prelazne zastavice.

Odlučeno je da na ovogodišnjim igrama nemaju pravo nastupa u nekoj sportskoj grani oni takmičari, koji su registrirani članovi sportskog saveza te iste grane. Ove mjere poduzete su, da bi se onim radnicima, koji se do sada nisu bavili sportom, omogućilo učešće na ovim igrama, i da ne bi bilo velikih razlika u kvalitetu pojedinih ekipa.

Pored toga, težilo se za tim, da se u našem gradu i žene počnu baviti sportom, jer je dosadašnja njihova sportska djelatnost bila slaba. Treba napomenuti, da se većina naših podružnica nemarno odnosila prema učešću že-

na u raznim sportskim disciplinama.

Sindikalna rukovodstva u našim poduzećima moraju shvatiti, da radničke sportske igre nemaju kampanjski karakter. Prijeti opasnost (a takovih slučajeva je bilo prošle godine), da neke podružnice ne prijave ekipe, premda za njihovo prijavljivanje postoje uslovi. Svima nam je jasno, da kvalitet igara ne će biti na nekoj visini, ali u sadašnjim uslovima to i nije cilj, već masovnost. Kako smo već napomenuli, potrebno je sport učiniti pristupačnim onim našim radnim ljudima, koji se do sada nisu s njim bavili, ili su se pak bavili vrlo malo. Ako polazimo od toga, onda i nije najvažnije tko će u nekoj grani sporta osvojiti prvo mjesto, nego je važnije i daleko najvažnije, koliko ćemo ljudi obuhvatiti igrama, a kad ti drugovi jednom počnu sa radom — kvalitet će biti stalno u porastu. Već sada treba, u okviru mogućnosti koje imamo, početi sa pripremama.

Ove igre su najbolji oblik za omasovljenje sportskih grana i onaj, koji u nekoj sportskoj grani prebrodi početničku krizu, postaje aktivni sportaš, kojem ne će biti potrebno objašnjavati važnost njegovog fizičkog odgoja.

M. R.

Atletska i kuglaška sekcija najaktivnije

Pored toga, društvo je prošle godine u čast ustanka u NR Hrvatskoj organiziralo noćnu trku kroz ulice Šibenika. Iako bez atletske staže i stručnjaka, postignuti su veoma dobri rezultati. Atletski savez Hrvatske i Jugoslavije zainteresirali su se za rad ovog društva, te su za izgradnju atletske staze na stadionu »Rade Končara« obećali i finansijsku pomoć.

I kuglaška sekcija postigla je dobre rezultate. Sudjelovala je na nekoliko takmičenja u gradu i van njega. Na prvenstvu grada kuglaši su zauzeli treće mjesto. Rad košarkaške sekcije bio je veoma uspješan. I po broju članova i po kvaliteti ova sekcija je najjači u radu. Sudjelovala je na nekoliko turnira, postigavši niz dobrih rezultata.

U referatu je također konstatirano, da radničke sportske igre u Šibeniku nisu uhvatile čvrst korijen, pa bi ih trebalo društvo što više popularizirati.

Obzirom da su neke sekcije pokazale vidan napredak u ma-

sovnosti, na skupštini je donesen zaključak, da se atletska, košarkaška, kuglaška i tenis sekcija pretvore u klubove, koji će samostalno djelovati u okviru sportskog društva »Galeba«. Na kraju je donesen plan rada za ovu godinu. Izabran je novi upravni i nadzorni odbor, te sud časti.

M. Z.

TURNIR U KOŠARCI

Početkom drugog polugodišta oživio je sportski život u gimnaziji.

Učeni gimnazije i učiteljske škole organizirali su košarkaško prvenstvo koje je treće po redu od oslobođenja. Na njemu sudjeluju dvije ekipe učiteljske škole i tri ekipe gimnazije. U nedjelju 6. o. m. j. odigrano je prvo kolo, te su postignuti ovi rezultati: učiteljska B — učiteljska A 49:34, »Sedmi« — »Šesti« 69:35. Oba susreta vodio je dobro B. Bukić. Najuspješniji strijelac bio je Slipčević (»Sedmi«), koji je sam postigao 36 koševa.

Veći kapacitet telefonske centrale

Početkom ovog mjeseca pojačan je kapacitet telefonske centrale u Šibeniku za 200 brojeva više. Čim se postavše kablovi za nove telefonske linije, gradska centrala imat će 500 pretplatnika, dakle za 200 više nego što ih ima danas. 1948. g., kada je Šibenik dobio automatsku telefonsku centralu, broj pretplatnika

iznosio je 120, od toga 5 privatnih, dok je u 1954. g. ukupan broj pretplatnika iznosio 300, a od tog broja 49 otpada na privama lica. U prošloj godini mjesečni prosjek izvršenih razgovora unutar gradske mreže iznosio je 65.000, dok je međugradskih razgovora bilo oko 9.000.

5819 brodova prošlo kroz luku

Ukupan promet robe u šibenskoj luci u prošloj godini iznosio je 453.728 tona, što je za 83.197

tona manje nego u 1953. g. U istom razdoblju sveukupan promet putnika iznosio je 614.004, što je u odnosu na 1953. povećan za 105.058 putnika. Kroz našu luku prošle je 5.819 brodova s ukupno 817.580 NRT. Na dvjema lokalnim prugama kojima upravlja poduzeće »Dupin« prevezeno je 461.392 putnika. U ovaj broj uključeni su i radnici koji su zaposleni u industrijskom bazenu Šibenika. Jadranska linijska plovidba je u istom razdoblju prevezla 101.450 putnika.

NOVI KONTIGENT PŠENICE STIGAO U ŠIBENIK

Krajem prošlog tjedna doplovio je u šibensku luku američki brod »Seaster« koji je na ime ekonomske pomoći Jugoslaviji dovezao 10.000 tona pšenice. To je za posljednjih nekoliko dana drugi brod, koji je pristao u našoj luci sa teretom pšenice.

OBAVIJEST

Ovo filijali potreban je izvjestan broj službenika sa svršenom potpunom srednjom školom (gimnazija, ekonomski tehnikum, ekonomski ili pravni fakultet). Nastup odmah.

U obzir dolaze, također, i ostali službenici koji su duže vremena radili u finansijskoj struci.

Osnovna plaća prema Uredbi, a dopunska plaća prema radnom mjestu u iznosu od Din 500 do 5000.

Interesni neka se obrate pismeno ili usmeno na upravu filijale.

Narodna banka FNRJ
Šibenik

ZANIMAT ĆE VAS

PREKO 7.000 DOBROVOLJNIH DAVALACA KRVI

Organizacije Crvenog križa u Beogradu u toku prošle godine organizirale su i akcije za dobrovoljno davanje krvi. Prijavilo se preko 8.000, ali poslije pregleda uzeta je krv od 7.245 lica.

NAJVEĆI POSLIJERATNI PROMET TERETA

U prošloj godini najveći poslijeratni promet tereta zabilježen je u riječkoj luci. Naši i strani brodovi uvezli su i izvezli oko 2,680.000 tona razne robe, odnosno 295.000 tona više nego u 1950. godini. Najveći promet bio je u prosincu, i to oko 339.000 tona, a najmanji u veljači oko 114.000 tona.

PROBNA VOZNJA PODMORNICE NA ATOMSKI POGON

Nedavno je pod zaštitom ratnih brodova i aviona, izvršena prva probna vožnja podmornice na atomski pogon »Nautilus«. Poslije uspjele vožnje podmornica ja zaronila i pod vodom je ostala 1 sat. Osim imena kapetana, nikakvi drugi podaci nisu objavljeni, pa ni to, kako se podmornica ponašala za vrijeme prve podvodne požnje.

ANTIBIOTICI NISU BEZOPASNI

Nedavno je u udruženju bečkih liječnika održano predavanje o antibioticima. Tom

prilikom se konstatiralo, da antibiotici nisu tako bezopasni kao što se do sada tvrdilo. Profesor dr. Chiari, koji je održao to predavanje, lično je secirao devet umrlih pacijenata, koji su nakon uspješnih operacija podlegli teškim upalama crijeva. U crijevima su nađene velike promjene čelije i žlijezda, koje nisu pravilno ili uopće nisu radile. Svi pacijenti primali su i prije i poslije operacije penicilin, terramicin i aureomycin.

I predsjednik Bečkog patološkog instituta smatra, da su upravo antibiotici izazvali te promjene i oštećenja u crijevima. U crijevima su nađene velike promjene čelije i žlijezda, koje nisu pravilno ili uopće nisu radile. Svi pacijenti primali su i prije i poslije operacije penicilin, terramicin i aureomycin.

I predsjednik Bečkog patološkog instituta smatra, da su upravo antibiotici izazvali te promjene i oštećenja u crijevima. U crijevima su nađene velike promjene čelije i žlijezda, koje nisu pravilno ili uopće nisu radile. Svi pacijenti primali su i prije i poslije operacije penicilin, terramicin i aureomycin.

»NAJZDRAVIJA« GODINA

Engleski medicinski časopis »Medical Press«, objavio je nedavno, da je prošla godina bila jedna od »najzdravijih« dosad. Nije bilo nikakvih epidemija većih razmjera, a niti je bilo uobičajene proljetne gripe, a i broj oboljenja od dječje paralize, koja je osobito harala za suhih prethodnih ljeta, spao je prošle godine na minimum.